

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 264/07-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 1. októbra 2007 predbežne prerokoval sťažnosť M. D., M., zastúpeného advokátkou JUDr. I. R., K., pre namietané porušenie základných práv zaručených v čl. 20 ods. 1 a v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Michalovce v dedičskom konaní vedenom pod sp. zn. 5 D 405/2006, D not 173/2006 a uznesením Okresného súdu Michalovce sp. zn. 5 D 405/2006, D not 173/2006 z 23. februára 2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. D. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. júna 2007 doručená sťažnosť M. D. (ďalej len „sťažovateľ“), z toho istého dňa, ktorou prostredníctvom splnomocnenej právnej zástupkyne namietal porušenie základných práv zaručených v čl. 20 ods. 1 a v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len

„ústava“), ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom Okresného súdu Michalovce (ďalej len „okresný súd“) v dedičskom konaní vedenom pod sp. zn. 5 D 405/2006, D not 173/2006, ako aj uznesením okresného súdu v uvedenej veci sp. zn. 5 D 405/2006, D not 173/2006 z 23. februára 2007.

Sťažovateľ v sťažnosti (ku ktorej pripojil kópie listín týkajúcich sa predmetnej veci) uviedol, že je na základe závetu dedičom po poručiťke A. B., rod. G., nar. (...), zomrelej (...) (ďalej len „poručiťka“). Spolu s neopomenuteľným dedičom J. B. boli účastníkmi dedičského konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. D 2676/93, D not 296/98-Ni, v rámci ktorého okresný súd uznesením z 24. júla 2001 určil všeobecnú cenu majetku poručiťky v sume 8 580 Sk s tým, že ide aj o čistú hodnotu dedičstva, a taktiež „vyporiadal do dedičstva patriaci majetok“ (správne mal potvrdiť nadobudnutie dedičstva podľa dedičských podielov) pozostávajúci zo zostatkovej hodnoty členského podielu Okresného stavebného bytového družstva v M. (spojeného s nájmom jednoizbového družstevného bytu v M. na ul...) tak, že tento majetok nadobudli neopomenuteľný dedič (syn poručiťky) a sťažovateľ (ako dedič zo závetu) v podiele ½.

Okresný súd v odôvodnení svojho uznesenia sp. zn. D 2676/93, D not 296/98-Ni z 24. júla 2001 okrem iného uviedol: „*Súdny komisár sa pokúsil o dohodu medzi obidvoma stranami a o odstránenie sporných skutočností medzi nimi, avšak ani po niekoľkých pojednávaniach, resp. odročeníach medzi účastníkmi nedošlo k vzájomnej zhode o tom, čo má byť zahrnuté do dedičstva a čo nie.*

Jediné na čom sa účastníci zhodujú je to, že predmetom dedičstva je zostatková hodnota členského podielu na 1-izbovom družstevnom byte, ktorý sa nachádza v M. na ul. (...).

Nakoľko podľa ustanovenia § 175k ods. 3 OSP, pokiaľ sú aktíva a pasíva medzi účastníkmi sporné obmedzí sa súd len na zistenie ich spornosti a pri výpočte čistého majetku na ne neprihliada.

Súd nemôže rozhodnúť o tom, čo patrí do aktív alebo pasív a obmedzí sa pri prejednaní dedičstva len na to, čo nie je sporné.

Účastníci o tomto boli poučení a taktiež im bolo vysvetlené, že ohľadne sporných skutočností, čo má do dedičstva patriť, môžu podať žalobu na Okresnom súde v Michalovciach.

Preto bolo potrebné rozhodnúť tak, a vyporiadať do dedičstva patriaci majetok tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia, t. j., aby každému z dedičov bol potvrdený jeho dedičský podiel.“

Citované rozhodnutie okresného súdu z 24. júla 2001 napadol sťažovateľ odvolaním v časti týkajúcej sa výroku, ktorým bolo potvrdené dedičstvo obom dedičom. Krajský súd v Košiciach v odvolacom konaní uznesením č. k. 15 Co 82/01-81 z 30. novembra 2001 potvrdil uznesenie okresného súdu v napadnutej časti uvedúc v tejto súvislosti v odôvodnení svojho rozhodnutia:

«Proti tomuto uzneseniu, a to proti výroku, ktorým bolo potvrdené dedičstvo obidvom dedičom podal odvolanie závetný dedič M. D. Zdôraznil, že závetom bol odkázaný celý majetok závetnému dedičovi, a preto žiadal, aby odvolací súd potvrdil členský podiel v sume 8.580,- Sk, členstvo v družstve a nájom bytu pre dediča zo závetu M. D. Poukázal na to, že neopomenuteľný dedič J. B. žije trvale v N. a dedič zo závetu býva v M. v podnájme v služobnom byte a nie je vlastníkom žiadnej bytovej jednotky. (...)

Odvolací súd podľa § 212 ods.1 O. s. p. preskúmal uznesenie súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie je neopodstatnené.

Vzhľadom na to, že odvolaním nebol napadnutý výrok o určení všeobecnej ceny majetku, výšky dlhov a čistej hodnoty dedičstva, odvolací súd sa správnosťou tohto rozhodnutia nezaoberal. Preskúmal len výrok o potvrdení (v uznesení nesprávne použitý výraz „vyporiadava“) dedičstva a na neho nadväzujúce výroky o súdnom poplatku a o odmene notára a náhrade jeho hotových výdavkov.»

Sťažovateľ podal 30. mája 2006 okresnému súdu návrh na prerokovanie dedičstva k novoobjavenému majetku po poručiťke v zmysle § 175x Občianskeho súdneho poriadku

(ďalej len „OSP“), v ktorom uviedol: „*Navrhovateľ je závetným a J. B., nar. (...), Nemecko, neopomenuteľným dedičom po nebohej A. B., rod. G., nar. (...), dátum úmrtia (...).*

Vo veci bolo vydané uznesenie Okresného súdu v Michalovciach D 2676/93, Dnot 296/98, v ktorom bola určená všeobecná cena majetku poručiťky, výška dlhov a čistá hodnota dedičstva.

Mám vedomosť o tom, že po poručiťke ostali finančné prostriedky na osobnom účte v SKK a USD poručiťky vo (...) ku dňu jej smrti a tieto neboli predmetom dedičského konania. Túto informáciu mi neoficiálne potvrdili v tunajšej pobočke (...).

Na základe týchto skutočností preto navrhujem, aby súd v zmysle § 175x OSP vykonal konanie o dedičstve (...).“

Listom sp. zn. 5 D 405/2006, D not 173/2006 z 2. novembra 2006 vyzvala ustanovená súdna komisárka - notárka JUDr. J. K. (ďalej len „súdna komisárka“) sťažovateľa na zaplatenie preddavku na trovy dôkazu, ktorý navrhol, a listom z 8. decembra 2006 požiadala V., a. s. (ďalej len „peňažný ústav“), o oznámenie, či mala poručiťka v tejto banke uložené finančné prostriedky na účtoch, prípadne na vkladnej knižke, a aká bola suma uvedených prostriedkov ku dňu smrti poručiťky (5. august 1993).

Peňažný ústav listom z 11. decembra 2006 súdnej komisárke oznámil: „*Na základe Vašej žiadosti v dedičskej veci po neb. menom A. B., M., nar. (...), sme vykonali plošné šetrenie, pri ktorom sme zistili, že V., a. s. nevedie účty na meno a rodné číslo poručiťka. Upozorňujeme, že banka archivuje údaje 10 rokov.*“

Okresný súd následne uznesením sp. zn. 5 D 405/2006, D not 173/2006 z 23. februára 2007, ktoré nadobudlo právoplatnosť 4. apríla 2007, konanie zastavil.

Sťažovateľ namieta, že podľa § 175d ods. 1 OSP si súd v rámci predbežného vyšetrenia najmä obstará údaje potrebné pre zistenie dedičov a pre zistenie poručiťovho majetku a jeho dlhov a či dedičia, ktorým bol poručiť zákonným zástupcom, potrebujú ustanoviť opatrovníka. Podľa ustanovenia § 175m OSP súd zistí poručiťov majetok a jeho dlhy a vykoná súpis aktív a pasív. Tým nie sú dotknuté ustanovenia § 175k ods. 3 a § 175l

ods. 1 druhej vety OSP. Podľa ustanovenia § 175o ods. 1 OSP na podklade zistenia podľa § 175m určí súd všeobecnú cenu majetku, výšku dlhov a čistú hodnotu dedičstva, prípadne výšku jeho predĺženia v čase smrti poručiťa. Podľa ods. 2 citovaného zákonného ustanovenia - ak súd zistí skôr, než je dedičské konanie právoplatne skončené, nové skutočnosti, ktoré vyžadujú zmenu tohto uznesenia, vykoná potrebnú opravu novým uznesením. Podľa ustanovenia § 175k ods. 2 OSP ak však rozhodnutie o dedičskom práve závisí od zistenia sporných skutočností, odkáže súd uznesením po márnom pokuse o zmier toho z dedičov, ktorého dedičské právo sa javí ako menej pravdepodobné, aby svoje právo uplatnil žalobou. Na podanie žaloby určí lehotu. Ak žaloba nebude podaná v lehote, pokračuje súd v konaní bez zreteľa na tohto dediča. Podľa ods. 3 citovaného zákonného ustanovenia - ak sú aktíva a pasíva medzi účastníkmi sporné, obmedzí sa súd len na zistenie ich spornosti; pri výpočte čistého majetku na ne neprihliada. Podľa ustanovenia § 175x ods. 1 OSP ak sa objaví po právoplatnosti uznesenia, ktorým sa konanie o dedičstve skončilo, alebo po vydaní osvedčenia o dedičstve (§ 175zca) nejaký poručiťov majetok, prípadne aj dlh, súd na návrh (§ 42 ods. 3 a § 79 ods. 1 a 2) vykoná o tomto majetku konanie o dedičstve. Ak sa objaví iba dlh poručiťa, konanie o dedičstve sa nevykoná. Podľa ods. 2 citovaného zákonného ustanovenia - v odôvodnených prípadoch, najmä na podnet súdu, notára, štátneho orgánu alebo orgánu územnej samosprávy, môže súd o majetku uvedenom v odseku 1 začať konanie aj bez návrhu.

Z dosiaľ uvedených skutočností a citovaných ustanovení právnych predpisov podľa názoru sťažovateľa vyplýva, že uznesením okresného súdu sp. zn. 5 D 405/2006, D not 173/2006 z 23. februára 2007 a postupom v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 5 D 405/2006, D not 173/2006 boli porušené jeho práva:

- na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 vety prvej dohovoru,
- na prejednanie veci zákonom ustanoveným spôsobom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy,
- na dedenie podľa čl. 20 ods. 1 ústavy,
- na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu.

V tejto súvislosti sťažovateľ prostredníctvom splnomocnenej právnej zástupkyne argumentuje, že *«od začiatku dedičského konania poukazoval na to, že do majetku*

po poručiteľke patria aj peňažné prostriedky poručiteľky na účtoch v peňažných ústavoch. Už v pôvodnom dedičskom konaní súd prostredníctvom súdneho komisára nezistil poručiteľkin majetok. Zistením majetku v dedičskom konaní je podľa názoru sťažovateľa potrebné rozumieť, zistenie hodnoty hnutelných alebo nehnuteľných vecí, práv a pohľadávok, ktoré porúčiteľ v čase smrti vlastnil. Takémuto výkladu napovedá ustanovenie § 175d O. s. p., podľa ktorého, v predbežnom vyšetrení si súd najmä obstará údaje, potrebné okrem iného pre zistenie porúčiteľovho majetku a jeho dlhov. V dedičskom konaní vedenom súdnym komisárom JUDr. S. N., súdny komisár konajúci v mene súdu nepostupoval v súlade s ustanovením § 175m, teda nezistil majetok poručiteľky. Pri tomto postupe sa odvolával na ustanovenie § 175k ods. 3, podľa ktorého, ak sú aktíva a pasíva medzi účastníkmi sporné, obmedzí sa súd len na zistenie ich spornosti, pri výpočte čistého majetku na ne neprihliada. Toto zákonné ustanovenie nezbavuje súd a v jeho mene konajúceho súdneho komisára povinnosti zistiť majetok porúčiteľa. Ustanovenie sa vzťahuje na prípady, keď je aktívum alebo pasívum, teda jeho zaradenie do dedičstva sporné. V každom prípade však, pre konštatovanie jeho spornosti, musí byť aktívum alebo pasívum identifikované. V predmetnej veci súd takýmto spôsobom nepostupoval, keďže ako už bolo vyššie uvedené, aktíva - teda peňažné prostriedky na účtoch v peňažných ústavoch nezisťoval, teda ani neidentifikoval a nemohol sa obmedziť na konštatovanie ich spornosti, keďže išlo o neurčité pohľadávky, ktoré súd nezistil. Citované ustanovenie § 175k umožňuje súdu nezaraďovať sporné pohľadávky do čistého majetku. Neumožňuje však nezistiť majetok porúčiteľa. (...)

Po skončení dedičského konania získal závetný dedič informácie o tom, že poručiteľka mala peňažné prostriedky uložené vo V., pobočka M. Táto skutočnosť mu bola oznámená bývalou zamestnankyňou V., v tomto čase už nebohrou. Na základe tejto informácie podal sťažovateľ návrh na prejednanie dedičstva k novoobjavenému majetku, pričom v tomto návrhu uviedol spomínané skutočnosti. (...)

Súd prostredníctvom súdnej komisárky požiadal V. o vyjadrenie, či poručiteľka mala v tejto banke zriadené účty alebo vkladnú knižku a o oznámenie zostatku. Z odpovede V. vyplýva, že táto nevedie účty na meno a rodné číslo porúčiteľa. Zároveň banka oznámila, že archivuje údaje 10 rokov.

Táto odpoveď viedla k vydaniu uznesenia, ktoré je predmetom tejto sťažnosti.

Aj na konanie o novoobjavenom majetku sa vzťahujú ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, ktoré boli vyššie citované a ktoré upravujú postup súdu v dedičskom konaní. Tak ako pri prejednaní dedičstva súd zisťuje majetok poručiteľa na základe informácií účastníkov dedičského konania, tak je povinný podľa názoru sťažovateľa zisťovať tento majetok, ak poskytnuté údaje obsiahnuté v rámci návrhu na prejednanie novoobjaveného majetku umožňujú záver o tom, že tento majetok existuje. V tomto prípade nastupuje povinnosť súdu konať a zistiť majetok poručiteľa.

V predmetnej veci súd vykonal jediný úkon a to obrátil so žiadosťou o vyjadrenie na V. Po odpovedi, ktorá bola vyššie citovaná, konanie zastavil. Podľa názoru sťažovateľa, súd si nesplnil svoju povinnosť, zistiť majetok poručiťky.

Odpoveď V. zo dňa 11. 12. 2006 totiž obsahuje údaje, ktoré sú v rozpore s právnymi predpismi vzťahujúcimi sa na nakladanie s registratúrnymi záznamami a právnymi predpismi týkajúcimi sa archivácie dokumentov.

Súd vychádzajúc z predpokladu znalosti práva, ako aj z ustanovenia O. s. p. o tom, že nie je potrebné dokazovať skutočnosti - právne predpisy uverejnené v Zbierke zákonov, mal a musel vedieť, že odpoveď V. je nepravdivá, nepresná a nezodpovedá právam a povinnostiam tejto právnickej osoby na úseku nakladania s registratúrnymi záznamami, ani s archívnymi dokumentmi.

Je nesporné, že poručiťka zomrela v roku 1993. Je teda zrejmé, že s peňažnými prostriedkami na účtoch v banke mohla nakladať, resp. tieto účty alebo vkladné knižky založiť, najneskôr v roku 1993. V uvedenom čase sa na nakladanie s dokumentmi vzťahovali ustanovenia Zákona č. 149/1975 o archívniectve. Z ustanovení tohto zákona citovaných v časti II. tejto sťažnosti vyplýva, že peňažné organizácie, medzi ktoré nesporne patrí V., zriadovali svoje archívy. O tom, ktoré z dokumentov pochádzajúcich z činnosti banky boli zaradené medzi archívne dokumenty, bolo rozhodované v osobitnom škartačnom konaní, ktorým bol poverený archív príslušný na vykonávanie dozoru nad vyradovaním písomností. To, či určitý dokument patrí alebo nepatrí medzi archívne dokumenty, upravovala Vyhláška č. 63/1990 Zb. Z ustanovení právnych predpisov citovaných v článku II. tejto sťažnosti je nesporné, že nie je možné archivovať dokumenty 10 rokov. Archivácia totiž znamená trvalé zachovanie archívnych dokumentov, ktorými sa stávajú záznamy, v tomto prípade V. po tom, čo sú takýmto spôsobom vyhodnotené v škartačnom konaní. Neexistuje možnosť

„archivácie na 10 rokov“. Je možné, že uvedená lehota 10 rokov je tzv. dobou uloženia, teda dobou, počas ktorej pôvodca záznamu (v súčasnosti pôvodca registratúrneho záznamu), potrebuje záznam pre svoju činnosť. Nevypovedá však nič o tom, či takýto záznam po uvedenej dobe bol škartovaný (vyradený) alebo sa stal archívnym dokumentom.

Je teda nepochybné, že ani v konaní o novoobjavenom majetku nevykonal súd úkony potrebné k zisteniu majetku poručiťky. Rozhodnutie o zastavení dedičského konania bez toho, aby vykonal ďalšie zisťovanie spôsobom uvedeným v predchádzajúcej časti tejto sťažnosti znamená, že nepostupoval spôsobom ustanoveným zákonom a zasiahol tým do práva sťažovateľa zakotveného v článku 46 ods. 1 Ústavy SR a v článku 6 ods. 1 Dohovoru. Zároveň tým, že nezistil majetok poručiťky zasiahol do práva sťažovateľa na dedenie, keďže svojou činnosťou, na ktorý je jediný oprávnený a má k tomu dispozíciu zákonné prostriedky, neumožnil prejednanie majetku poručiťky a jeho nadobudnutie sťažovateľom.»

Na základe uvedenej argumentácie sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd vo veci rozhodol nálezom tohto znenia:

„Právo sťažovateľa

- na spravodlivé súdne konanie zakotvené v článku 6 ods. 1 vety prvej Dohovoru,
- na prejednanie veci zákonom ustanoveným spôsobom podľa článku 46 ods. 1

Ústavy SR,

- na dedenie podľa článku 20 ods. 1 Ústavy SR,

- na pokojné užívanie majetku podľa článku 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

bolo postupom v konaní vedenom na Okresnom súde v Michalovciach pod sp. zn. 5 D/405/2006, D not 173/2006 a uznesením Okresného súdu v Michalovciach sp. zn. 5 D/405/2006, D not 173/2006 zo dňa 23. 2. 2007 porušené.

Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje uznesenie Okresného súdu v Michalovciach sp. zn. 5 D/405/2006, D not 173/2006 zo dňa 23. 2. 2007 a vracia mu vec na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Ústavný súd Slovenskej republiky zakazuje Okresnému súde v Michalovciach pokračovať v porušovaní namietaných právach sťažovateľa.

Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľovi finančné zadostučinenie vo výške 200.000,- Sk.

Odporca je povinný nahradiť sťažovateľovi všetky trovy tohto konania.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa skúmajúc, či nie sú dané dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľ sa petitom svojej sťažnosti domáhal ochrany svojich práv vo vzťahu k postupu okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 D 405/2006, D not 173/2006

a vo vzťahu k uzneseniu okresného súdu v tejto veci z 23. februára 2007. Napriek uvedenému v rámci argumentácie v odôvodnení sťažnosti namietal taktiež neústavnosť postupu okresného súdu v pôvodnom dedičskom konaní vedenom pod sp. zn. D 2676/93, D not 296/98-Ni tvrdiac, že okresný súd v rozpore s povinnosťami vyplývajúcimi mu z ustanovení § 175d ods. 1 a § 175m OSP nezistil prostredníctvom súdneho komisára poručiiteľkin majetok a nezaobstaral si pre tento účel dôsledne všetky dostupné údaje.

Sťažovateľ poukazuje na zjavnú súvislosť medzi pôvodným dedičským konaním vedeným pod sp. zn. D 2676/93, D not 296/98-Ni a neskorším konaním o dedičstve sp. zn. sp. zn. 5 D 405/2006, D not 173/2006 začatom na návrh podľa § 175x OSP tvrdiac, že ani v konaní o novoobjavenom majetku okresný súd nevykonal úkony potrebné k zisteniu majetku poručiiteľky, nepostupoval spôsobom ustanoveným zákonom a zasiahol tým do označených práv sťažovateľa zaručených v ústave, dohovore a dodatkovom protokole. V tejto súvislosti jeho právna zástupkyňa doslova uvádza, že sťažovateľ sa „... od roku 1993 domáha v skutočnosti jedinej veci a to prejednávania majetku poručiiteľky. Po uplynutí doby 14 rokov je jeho presvedčenie v zákonnosť postupu Okresného súdu v Michalovciach nenapraviteľne otrasená.“

Ústavný súd je podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný návrhom na začatie konania. Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovateľ domáha. Ústavný súd teda môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv (čl. 2 ods. 2 ústavy).

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde možno sťažnosť podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu (do základných práv alebo slobôd sťažovateľa). Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Vzhľadom na tieto skutočnosti považoval ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti za právne významné, že sťažovateľ v návrhu rozhodnutia, ktorého sa od ústavného súdu vo svojej sťažnosti domáhal, nežiadal vyslovenie porušenia svojich základných práv zo strany okresného súdu v pôvodnom dedičskom konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. D 2676/93, D not 296/98-Ni. Toto konanie bolo navyše právoplatne skončené ešte 20. februára 2002, pričom sťažovateľ sa na ústavný súd obrátil až 4. júna 2007, t. j. zjavne po zákonom stanovenej lehote dvoch mesiacov, vyplývajúcej z § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na tieto skutočnosti bráni prípadnému meritórnemu prerokovaniu sťažovateľovej sťažnosti v časti týkajúcej sa konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. D 2676/93, D not 296/98-Ni aj v prípade náležitej úpravy petitu jej oneskorenosť (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Argumentáciu v odôvodnení sťažnosti ohľadne postupu okresného súdu (resp. súdneho komisára) v pôvodnom dedičskom konaní vedenom pod sp. zn. D 2676/93, D not 296/98-Ni vzal preto ústavný súd do úvahy iba za účelom posúdenia širších súvislostí relevantných pre posúdenie postupu okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 D 405/2006, D not 173/2006 a vo vzťahu k uzneseniu okresného súdu v tejto veci z 23. februára 2007, ktorých sa týka petit sťažnosti.

Ústavný súd však v tomto kontexte považoval za nezanedbateľnú aj skutočnosť, že sťažovateľ aj napriek tvrdeniu, že už v priebehu pôvodného dedičského konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. D 2676/93, D not 296/98-Ni tvrdil, že do dedičstva po poručiťke patria aj peňažné prostriedky na účtoch v peňažných ústavoch, nenapadol v odvolaní podanom proti prvostupňovému uzneseniu okresného súdu v uvedenej veci výrok, ktorým okresný súd určil všeobecnú cenu majetku poručiťky ku dňu jej smrti, výšku dlhov a čistú hodnotu dedičstva (prvostupňové rozhodnutie okresného súdu podľa § 175o ods. 1 OSP) a nenamietal v tejto súvislosti nezákonný postup súdneho komisára pri obstaraní údajov potrebných pre zistenie poručiťkinho majetku. Uvedenú skutočnosť konštatoval aj odvolací súd (Krajský súd v Košiciach), keď v odôvodnení svojho uznesenia

č. k. 15 Co 82/01-81 z 30. novembra 2001 uviedol, že vzhľadom na rozsah, v ktorom sťažovateľ vo svojom odvolaní napadol uznesenie okresného súdu sp. zn. D 2676/93, D not 296/98-Ni z 24. júla 2001 v predmetnej veci, preskúmal iba rozhodnutie o potvrdení dedičstva podľa dedičských podielov (prvostupňové rozhodnutie okresného súdu podľa § 175q ods. 1 OSP).

Sťažovateľ teda v rámci uplatnenia súdnej ochrany svojho dedičského práva vo vzťahu k zisteniu majetku patriaceho do dedičstva po poručiťke už v priebehu pôvodného dedičského konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. D 2676/93, D not 296/98-Ni nevyužil dôsledne účinný právny prostriedok nápravy (odvolanie), ktorý mu bol v zmysle ustanovení OSP v označenom dedičskom konaní priamo dostupný (§ 201 - 227 OSP).

Následne sa súdnej ochrany svojich práv ohľadne dedičstva po poručiťke procesne kvalifikovaným spôsobom domáhal 30. mája 2006, keď podal okresnému súdu návrh na začatie dedičského konania o novoobjavenom majetku po poručiťke v zmysle § 175x OSP tvrdiac, že mu v peňažnom ústave „*neoficiálne potvrdili*“, že „*po poručiťke ostali finančné prostriedky na osobnom účte v SKK a USD*“.

Na základe uvedeného skutkového tvrdenia požiadal okresný súd prostredníctvom súdnej komisárky peňažný ústav o oznámenie skutočností, ktoré mali pre konanie a rozhodnutie súdu v danej veci význam, t. j. o oznámenie, či mala poručiťka ku dňu svojej smrti v uvedenom peňažnom ústave vklady finančných prostriedkov a aká je ich hodnota.

Odpoveď peňažného ústavu z 11. decembra 2006 neobsahovala žiadnu informáciu, ktorá by nasvedčovala tomu, že majetok poručiťky, o ktorom sa zmieňoval návrh sťažovateľa, skutočne existuje. Práve naopak, peňažný ústav v odpovedi oznámil, že neeviduje vklady na meno a rodné číslo poručiťky.

V danej dôkaznej situácii okresný súd zastavil konanie s poukazom na to,

že sťažovateľ nepredložil ani neoznačil žiaden ďalší doplňujúci dôkaz na podporu svojho relatívne nekonkrétneho tvrdenia o existencii peňažných vkladov poručiťky v peňažnom ústave.

Pokiaľ sťažovateľ poukázal na úradnú povinnosť všeobecného súdu dôsledne zisťovať v dedičskom konaní na základe informácií účastníkov konania majetok poručiťka a za týmto účelom si zaobstarať potrebné a dostupné podklady, ústavný súd dospel k záveru, že údaje obsiahnuté v návrhu sťažovateľa na začatie dedičského konania o novoobjavenom majetku poručiťky vzhľadom na svoju nekonkrétosť a nepodloženosť po konfrontácii s obsahom odpovede peňažného ústavu z 11. decembra 2006 neodôvodňovali záver, že tento majetok existuje.

Terminologická nepresnosť v odpovedi peňažného ústavu z 11. decembra 2006 obsiahnutá v tvrdení, že „*banka archivuje údaje*“ o konkrétnych vkladoch a ich majiteľoch 10 rokov, nie je dôvodom pre záver o nepravdivosti skutkových tvrdení uvedených v spomínanom oznámení z 11. decembra 2006.

Sťažovateľ v tejto súvislosti namietal, že v čase smrti poručiťky vyplývala z ustanovení v tom čase platných a účinných všeobecne záväzných právnych predpisov o archívnictve pre banky povinnosť archivovať (trvalo uchovať v príslušnom archíve) niektoré dokumenty (ďalej len „registratúrne záznamy“) po uplynutí tzv. doby uloženia (dobu, počas ktorej potrebuje pôvodca registratúry registratúrny záznam pre svoju činnosť). Podľa sťažovateľa mal okresný súd vzhľadom na znenie vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej socialistickej republiky č. 63/1976 Zb., ktorou sa určujú kritériá na posudzovanie písomností ako archívnych dokumentov a upravujú niektoré podrobnosti o postupe pri vyradovaní (škartácii) písomností (ďalej len „vyhláška č. 63/1976 Zb.“), preveriť, či údaje o účtoch vedených v peňažnom ústave a ich majiteľoch nemali byť po uplynutí úložnej doby archivované.

Vzhľadom na dátum úmrtia poručiťky (5. augusta 1993) a dobu uloženia registratúrnych záznamov uvedenú peňažným ústavom (10 rokov) neboli už v čase

uplynutia úložnej doby a vyrad'ovania písomností peňažného ústavu, týkajúcich sa obdobia úmrtia poručiťky, právne predpisy, na ktoré s'ťažovateľ poukázal (zákon Slovenskej národnej rady č. 149/1975 Zb. o archívniectve v znení neskorších predpisov a vykonávacie predpisy vydané na jeho vykonanie, vrátane vyhlášky č. 63/1976 Zb.), platné a účinné, keďže k ich zrušeniu došlo na základe § 35 zákona č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov, s účinnosťou od 1. januára 2003.

Ústavný súd vzhľadom na uvedené skutočnosti zistil, že závery okresného súdu v s'ťažovateľom napádanom uznesení sp. zn. 5 D 405/2006, D not 173/2006 z 23. februára 2007, alebo postup okresného súdu v predmetnej veci nemožno kvalifikovať ako zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a nezlučiteľné so s'ťažovateľom označenými článkami ústavy, dohovoru a dodatkového protokolu, teda že by zo strany okresného súdu nebola s'ťažovateľovi ústavne konformným spôsobom poskytnutá súdna ochrana vo vzťahu k jeho základnému právu na dedenie a pokojné užívanie majetku, tak ako to vo svojej s'ťažnosti namietal.

Prihliadajúc k týmto skutočnostiam, ako aj k faktu, že s'ťažovateľ v priebehu pôvodného dedičského konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. D 2676/93, D not 296/98-Ni nevyužil dôsledne dostupné a účinné právne prostriedky ochrany svojho dedičského práva vo vzťahu k majetku patriacemu do dedičstva po poručiťke, ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol s'ťažnosť s'ťažovateľa v časti týkajúcej sa postupu okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 D 405/2006, D not 173/2006 a uznesenia okresného súdu sp. zn. 5 D 405/2006, D not 173/2006 z 23. februára 2007, ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. októbra 2007